

MARC
16 C. Maria, spoker.
17 P. Patrik
18 S. Ciril Jeruz.
19 N. 4. Postna-Jofa
20 P. Feliks in tov.
21 T. Benedikt
22 S. Nikolaj, zvel.
23 C. Irenej
24 P. Gabriel
25 S. Oznan, M. D.
26 N. Tina, nedelja
27 P. Rupert, škof
28 T. Janez, pušč.
29 S. Jona
30 C. Angela, Pol.
31 P. Bl. Modest

AMERIKANSKI SLOVENEČ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Glasi: Za vero in pravo — za pravico in resnico — za boj in smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH

ŠTEV. (NO.) 52.

CHICAGO, ILL., PETEK, 17, MARCA — FRIDA Y, MARCH 17, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Čehi sovražni nemški zasedbi; Rutenijo vzela Ogrska

S srdom in ogorčenostjo izživljavalo prebivalstvo v Pragi nemško vojskstvo, ko je to vkorakalo v mesto. — Navdušen sprejem Nemcev od Slovakov v Bratislavi. — Ogrska zasedla Podkarpatsko Rusijo.

Praga. — Položaj, ki je vladal sredo v tukajšnjem mestu se je mogel nekako primerjati pogrebu kake drage osebe, katera je postala žrtev morilca. Prebivalstvo je bilo v pravem pogrebnem razpoloženju in med žalostjo, ki mu je stiskala srce, in ki jo je očitno kazalo s solzami v očeh, je tudi glasno dajalo duška sovražstvu in jezi nad morilko njih priljubljene domovine — nad nazizsko Nemčijo. Tako se je privrkat zgodilo, da je zmagovita Hitlerjeva vojska naletela na izživljanje in grozilni zasmeh, dočim je na vseh svojih dosežanjih osvojevalnih pohodih doživljala navdušenost pozdravljanje.

Na povelje Hitlerja je nemško vojskstvo na štirih točkah prestopilo mejo in pričelo s pohodom proti Pragi v sredo zjutraj ob 6. uri. Štiri ure pozneje je vkorakalo v Prago samo, spremljano od topov in strojnic. Na važnejših točkah je bilo takoj postavljeno orožje za slučaj, ako bi prišlo med prebivalstvom do resnejših nemirov. Ta varnostna odredba pa ni bila potrebna. Do dejanskih izgredov namreč ni prišlo nikjer, dasi je ljudstvo privrelo na ceste in je z izživljanjem in neprikritim sovraštvom pozdravljalo nemške vojaške kolone. Od časa do časa se je jezno vzklikanje in kričanje izpreverglo v izraze patrijotičnih čustev in tedaj so iz tisočerih grl privrele na dan češke domoljubne pesmi, s čimer so dovolj jasno pokazali svoje skrajno sovražstvo do Nemčije, pod katere peto so po dvajsetletni svobodi zopet tako nepričakovano zašli.

Vse drugačen sprejem je doživelo nemško vojskstvo na Slovaškem, kamor je vkorakalo isti dan. V Bratislavi, prestolici Čehoslovaške, jim je prebivalstvo z narodno milico priredilo pravo priskočno dobrodoščico in ponovno so se slišali vzkliki "Heil Hitler!" in podobno. Nepristransko opazovalcu prizorov v obeh mestih, Pragi in Bratislavi bi bilo težko razumeti velikansko razliko v patrijotizmu dveh slovanskih plemen, ki se ne razlikujeta med seboj v ničemer drugim kakor v imenu.

Čehi bili prisiljeni, privoliti k zasedbi

Zasedba na tako brutalni način razkrojene Česko-Slovaške se je izvršila po konferenci, ki sta jo imela bivši predsednik Hacha in bivši zun. minister Chvalkovsky večer prej s Hitlerjem v Berlinu. Pod silovitim pritiskom sta morala oba moža privoliti na zasedbo svoje domovine od strani nemškega vojaštva in se je nato dalo Čehom po radio naročilo, naj se zasedbi ne upira in mirno sprejme vojaštvo. Takoj nato je Hitler izdal proglas na Čehe, v katerem je izjavil, da je prisiljen iti zopet delat red, češ,

da je nad nemškim prebivalstvom, katerega je "darežljivo" lani v jeseni pustil na Čehoslovaškem, izbruhnili nov terorizem, ki da je postal neznošen. In v rešitev teh bo poslal svojo vojsko na Češko. Milostno pa je obljubil, da bo vzela Čehe pod pokroviteljstvo nemškega Rajha, kamor je itak njih ozemlje spadalo nad tisoč let. Obenem jim je zagotovil avtonomni razvoj njih narodnega življenja.

Podkarpatsko Rusijo pograbil Ogrska, ki pa pride tudi sama na vrsto

Dočim ste Češka in Slovaška postali pravi provinci Nemčije, je pa treji del, Rutenija, ki se uradno imenuje Podkarpatska Rusija, padel v roke Ogrske. Ta provinca je uživala po razpadu države neodvisnost le nekaj ur. Ogrska vojska je namreč takoj pričela s pohodom v njo in jo v sredo docela zasedla. Poljska je to zasedbo pozdravila, kajti s tem meni, da je končana nevarnost, da bi od tukaj naziji propagirali za Ukraino, Rumunija, druga sosedja, je uradno molčala, vendar pa je poslala na mejo vojaštvo za vsak slučaj.

Precej nerazumljivo je, da je Hitler tako mirno dopustil, da je Ogrska zasedla ta del. Dobro razlaga za to pa je podal francoski časnik *Pertinax* v sredo v nekem pariškem listu. Dejal je namreč, da Hitler smatra Ogrsko itak za svojo deželo. Ogrska, pravi, je zasedbo toliko pridobila, kakor pridobi kava v mrežo ujeta riba, ko požre drugo ribo, ki je z njo vred ujeta. Obenem je *Pertinax* povdarjal, da bo ta zadnja drama svarilen vzgled vsem ostalim srednjeevropskim državam, ki še mislijo, da se bodo mogle uspešno upirati nazizskemu prodoranju, upajoč na Francijo in Anglijo. Padle bodo druga za drugo.

USFEHI, KI JIH JE HITLER DOSEGEL ZA NEMČIJO

Berlin, Nemčija. — V šestih letih, od 30. januarja 1933, odkar je postal nemški kancler, je dosegel Hitler za svojo domovino naravnost neverjetne uspehe. Prvi med temi je bila pridobitev Posarja, 14. jan. 1935; dva meseca nato je Hitler objavil, da Nemčije več ne vežejo mirovne pogodbe, in je odredil splošno vojaško službo; tri mesece pozneje je Anglija priznala Nemčiji pravico do vojnega brodograja. Sledila je zasedba Porenja, 7. marca 1936. Dve leti nato, 13. marca 1938, je prišla Avstrija pod Nemčijo; 1. oktobra istega leta je nemška armada vkorakala v sudetski del Čehoslovaške, na kar je zdaj, 14. marca 1939, povzročil Hitler razpad Česko-Slovaške in z vojaštvom zasedel nje češki del.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE

POGAJANJA ODLOŽENA

Delavska konferenca se bo ponovno sestala 24. marca.

New York, N. Y. — Konferenca, ki se vrši med zastopniki federacije in CIO za dosego sprave med obema organizacijama, je na zasedanju zadnji tork sklenila, da bo za deset dni prekinila razgovore in se bo sestala zopet 24. marca, in sicer v prostorih delavskega departamenta v Washingtonu. Pogajanja se vrše tajno, toda, kakor neki list ugotavlja, so precej burna. Federacija baje dolži CIO, da je načrt, ki ga je predložil Lewis, sestavljen v komunističnem duhu.

RUDARJI ZAHTEVAJO KRAJŠE URE IN VEČ PLAČE

New York, N. Y. — Medunio premogarskega delavstva in med operatorji rudnikov mehkega premoga so se zadnji tork otvorila pogajanja za novo pogodbo. Prva zahteva, ki so jo premogarji izrazili, je bila po uvedbi 30 ur dela na teden in 50 centov povška plače na dan. Po sedanji pogodbi, ki poteče, 31. marca, je delovni teden 35 ur, temeljna plača pa znaša \$6 na severu in \$5.60 na jugu.

ŠOLSKA DOBA OSTANE NEIZPREMENJENA

Springfield, Ill. — Senat-ska zbornica zakonodajne je zadnji tork odobrila mestu Chicagi pravico, da sme razpisati davka 48 milijonov dolarjev za prihodnje leto v svrhu vzdrževanja šol. S tem so odrezali dva in četrt milijona od predloga, ki je bil stavljen, in s tem je padel v vodo tudi predlog, da se šolsko leto podaljša za dva tedna, od sedanjih 38 tednov.

Kadar pošiljate naročino ne pozabite omeniti, komu naklanjate svoje glasove!

CHICASHKI ČEHI IZRAZILI PROTEST

Chicago, Ill. — Za to sredo zvečer so chिकासki Čehi priredili veliko zborovanje v Pilsen park avditoriju, 26th in Albany, da izrazijo protest proti nazizski agresivnosti v srednji Evropi, katere žrtev je postala njih stara domovina. Eden govornikov je bil Jan Masaryk, sin ustanovitelja in prvega predsednika Čehoslovaške. Drugi govorniki so razlagali načrte in cilje, ki jih ima Hitler s svojimi imperijalističnimi potezami.

KRIŽEM SVETA

— Berlin, Nemčija. — V glasilu nazizske milice je zadnji tork izšel članek, v katerem se povdarja, da "vsak zdrav Nemec v starosti 25 in 35 let zagreši velik zločin, ako ne podari nemškemu narodu najmanj štiri do pet otrok".

— Dunaj. — Vojaške parade, ki bi se imele vršiti to sredo na Dunaju v proslavitev obletnice zasedbe Avstrije in pri katerih bi inel biti navzoč tudi Hitler, so bile odpovedane zaradi novih dogodkov, ki so se odigrali te dni.

— Bratislava, Slovaška. — Ta nova "neodvisna" država, za katero je slovaški parlament odglasoval v tork, bo vodila popolnoma Hitlerjevo politiko. Med drugim se bo pridružila tudi protikomunističnemu paktu med Nemčijo, Italijo, Ogrsko in Japonsko.

BREZUSPEŠEN POIZKUS REŠITVE

Chicago, Ill. — Na koncu Waveland ave. je zadnji tork zvečer skočila v jezero neka Mrs. Mary Berg, stara 47 let. Ko sta videla njen samomorilni poizkus, sta skočila za njo dva dijaka, stara po 15 let, toda njuno prizadevanje, da bi jo rešila, je ostalo brez uspeha. Obrežna straža je pozneje potegnila iz vode nje mrtvo truplo. Čin ženske se pripisuje obupu zaradi boleznj.

HITLER OGROŽA AMERIKO

Nemec povdarja, da iz nazizskih ciljev tudi Amerika ni izključena.

Chicago, Ill. — Sloviti nemški pisatelj Tomas Mann, ki je prejel v 1929 svetovno Nobelovo nagrado za literaturo, je v razgovoru s časnikarji to sredo z vso resnostjo povdaril, da se naj tudi Amerika čuva pred Hitlerjem, češ, da so cilji nazizstva neomejeni in iz njih niti Amerika ni izključena. Anglija pa, je dejal, se bridko moti, ako misli, da bo s tem, da daje Hitlerju, prosto roko v vzhodni Evropi, obvarovala zapadno Evropo vojne. Hitler, povdarja Mann, je "blufal" zadnje leto v septembru in isto dela tudi zdaj, češ, da niti tedaj, niti zdaj ni bil pripravljen na vojno.

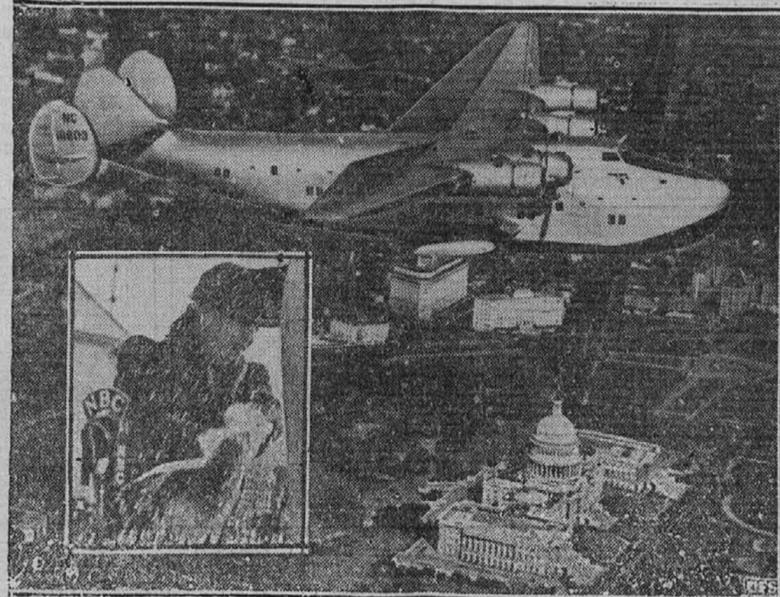
PIL ZASTONJ IN ŠE DOBIČEK DELAL

Chicago, Ill. — Tukajšnja policija je bila v tork obveščena, naj najde sled za nekim moškim, ki si zastonj pil vošči dobro pijačo in povrhu napravi še velik dobiček. Po raznih salunih si je ta prefri-zanec naročil "štampel" po 25 centov, ga plačal z deset-dolarskim bankovcem in odšel z drobižem \$9.75. Ta drobiž je bil njegov dobiček, kajti bankovec je bil ponarejen. Ovadbe o njegovem seprastvu so prišle na policijo iz različnih delov mesta.

FINANČNIKI NE VIDIJO NIKAKEGA ALARMA

New York, N. Y. — V finančnih krogih se v napeti situaciji v srednji Evropi ni videlo nič alarmantnega za biznes. Delnice na borzi so se namreč ohranile na svoji prejšnji višini in se ni pokazala nikakva nervoznost. Pač pa so čehoslovaške državne obveznice v ceni globoko padle, kar je pač razumljivo.

ZRAČNI ORJAK NA POLETU

Ogromni potniški aeroplan, ki je bil nedavno zgrajen, tehtajoč 41 ton, je plul nad Washingtonom potem, ko je bil "krščeni" na ime "Yankee Clipper". Vdelana slika ka že Mrs. Roosevelt, ko je izvršila "krstitev" na washingtonskem mornariškem letališču.

Iz Jugoslavije

Nenavadna nesreča mlade zobotehnične učenke v Škocjanu na Dolenjskem, ki je dvakrat padla v studenec. — Gornjesavska dolina bo dobila dolgo pričakovano elektriko. — Smrtna kosa. — Nežgode in drugo.

V zadnjem trenutku rešena

Škocjan, 22. febr. — Pretekli petek bi se bila kmalu pripetila huda nesreča. Zobotehnična učenka tukajšnjega zdravnika Dr. Debeljaka Zora, je šla po vodo na tako imenovani farovski studenec, ki je betoniran in je tudi precej globok, ob enem pa silno neroden, za zajemanje vode. Zora je po malem zajemala vodo. Pred studencem je bila precej debele plast ledu, zaradi česar je Zora spozdrnilo, da se je postavila na glavo v vodo. Bila je toliko prisebna, da se je v vodi hitro obrnila in z veliko težavo zlezla iz studenca. Ko je stopila na prag studenca, ji je ponovno spozdrnilo in spet se je znašla v vodnjaku.

Na vrtu je župnikov hlapec Sušterič prekopaval vrt in vse to videl. Ker Zora drugič ni bilo iz vode, je skočil k studencu in videl, kako se Zora v vodi preobrača. Brž jo je potegnil ven in Zora je mokra in premrzla hitela domov. Če bi hlapec Sušterič ne bil videl nesreče, bi se bila mrzla kopal najbrž tragično končala za Zoro.

Kdor čaka, pričaka

Mozirje, 21. febr. — Gornjesavinjska dolina bo vendarle elektrificirana. Mnogo črnila je bilo že razlizega zaradi tega vелеvažnega vprašanja. Že skoraj celo desetletje se je potegovala naša dolina za napeljavo velenjske elektrike, bilo je sklicanih mnogo anket, ali žito je le počasi zorelo. Številni tihi in glasni naroprotniki elektrifikacije so sedaj bitko izgubili. Na nedavno sklicanem sestanku v Nazarjih, pri katerem je bil navzoč tudi svetnik g. Rueh iz Ljubljane, je bilo načelno sklenjeno, da se bo končno le pristopilo k elektrifikaciji naše doline. Po Savinjski dolini bo potegnjen daljnovod do Ljubnega, pa Zadrečki pa do Nove Stifte. Vse prizadete občine so že vnesle v nove proračune nanje odpadajoče zneske, s katerimi pa le jamčijo za najetje dolgoročnega amortizacijskega posojila, ki ga bodo dejansko vračali konsumenti toka. Dela se bodo pričela že to pomlad. Elektrificirana dolina bo v še večji meri privlačnejša za tujce, ki jih prihaja k nam vedno več.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Franciška Kovačič, rojena Nardin, mati posestnika in gospodarkega strokovnjaka Dr. Stan-ka Kovačiča v Koških. — Na Bučah pri Kozjem je umrl Juri Božiček, daleč na okrog poznan pod imenom "Kladovškov stric", ki je bil eden najuglednejših posestnikov v šmarnskem okraju. Dočkal je 80 let. — V Celju v

zavodu gg. lazaristov je umrl misijonski brat Alojz Bajc, doma od Sv. Križa pri Litiji, star 56 let.

Napaden

Ko je 62 letni brusar Franc Božič z Rake na Dolenjskem trusil pri nekem gostilničarju v Hrastniku nože, ga je pri delu napadel neki rudar in ga začel obdelovati s stolom. Božič je pri tem dobil hude poškodbe na roki in rebrih ter so ga morali oddati v celjsko bolnico.

Sod so ukradli

Pred kratkim je bil posestniku Mišiču v Kopljčah ukraden 600 literski sod. Posestnik je pustil sod čez noč pred hišo, da se osuši in sod se je res "osušil", kajti ko je zjutraj posestnik vstal, ni bilo sode več nikjer.

Dlan mu je odtrgalo

V tovarni lesenih klincev v Slovenski Bistrici se je ponesrečil 42 letni delavec Stefan Vidmar. Stroj za struženje mu je posnel z dlani leve roke kožo in meso do kosti.

Preveč mu je zaupal

Posestnik Vinko Fingušt iz Zgornje Gorice je poslal svojega hlapca Friderika Gilčevta na Pragersko k trgovcu Petru Napastu po denar za prodan krompir. Dal je hlapcu svoje kolo in ta se je odpeljal, nazaj ga pa ni več bilo. Odnese! je Finguštu 2134 dinarjev, katere je dobil od trgovca in se odpeljal s kolesom neznano kam.

Nežgoda

Posestnik Rudolf Kovačič iz Krčevine, je kopal vodnjak. Izkopano zemljo so dali na cementni obod, ki so ga na vrvi spuščali v globino. Po nesreči se je pa ta vrh odvezala in cementna masa se je zvalila na Kovačiča in mu prizadela smrtonovarno poškodbe in zlom hrtenice. Prepeljan je bil v ptujsko bolnico.

Skrivnostna lobanja

Ko sta brezposelni splavar Danilo Fraje in čevljarški pomočnik Ignac Martin iz Maribora stikala ob desnem dravskem bregu za starim železjem, je Marin nenadno vzkliknil proti svojemu tovarišu: "Glej, glej tam čuden pis-ker". Stopila sta bližje in zagledala v papir zavito človeško lobanjo. Na lobanji so bili še ostanki mesa, vendar očividno že oglodani po katem psu. Lobanjo sta izročila rožnikom, ki domnevalo, da gre za lobanjo neke izginule leklice, katera je izginila brez sledu. V bolnišnici bodo tognali, ali gre za možko ali žensko lobanjo.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Table with subscription rates: Narocnina, Subscription. Rates for one year, half year, and three months.

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nesrečni Slovani

Kaj se godi te dni v srednji Evropi je vsakemu že več ali manj znano. Radio vesti nam pripovedujejo uro za uro, kaj se godi, kako vadljajo sovražniki slovanstva za slovensko zemljo.

Lanskega oktobra, po znanem za Slovane usodnem monakovskem dogovoru, kateri je prepustil najbolj urejeno demokratično slovensko državo Čehoslovaško, nemškemu volku v milost in nemilost, da jo po svoji mili volji razkosa in pogoltno kos za kosom, ni nihče verjel uradnim izjavam Hitlerja in izjavama Chamberlaina in Daladierja, ko so izjavljali, da jamčijo nove čehoslovske državne meje. Koliko veljave in iskrenosti je bilo v tistih besedah, nam jasno kažejo in povedo dogodki tega tedna.

Kako politiko igra Hitler je vsem več ali manj znano. Tisti, ki čitajo družinski mesečnik "Novi Svet" se gotovo spominjajo članka v novemberski številki "N. S." pod naslovom: "Hitlerizem". Tam je bilo objavljenih 18 važnih Hitlerjevih citatov. V enem izmed teh Hitler slovesno izjavlja o zadevi sudetskega vprašanja in pravi tako-le: "Ko bo ta problem sudetske krize rešen, potem ne bo nobenih nadaljnih teritorialnih zahtev v Evropi."

Navadnemu človeku na cesti se gabi, ko vidi, koliko iskrenosti in veljave imajo razne izjave vodilnih evropskih državnikov.

Kje je zdaj tisti Chamberlain, ki je izjavljal da so nove meje čehoslovske države zajamčene? Kje je Daladier? Nikjer nobenega ni. To so tisti iskreni "zavezniki in prijatelji" slovanstva, ki jih je prejšnja leta slovenski tisk v Pragi in Beogradu tako slavil, tako častil in proglasil za tako "iskrene" prijatelje. Zdaj se jih naj nagledajo!

Ni se minilo pol leta, ko so Nemci zasedli Sudete, zdaj že Hitlerjevi vojniki stojijo v Pragi. Hitler hinavsko izjavlja: "Mi jemljemo Čehe v svoje varstvo." V kakšno? Kdo pa je ogrožal Čehe? Nihče drugi kot Hitler sam, z svojimi političnimi zvižacami. On je tisti, ki je pregovoril Slovake za odcepitev in nevedni Slovaki so padli v to nesrečno past. Slovaki se bodo za to svojo zgodovinsko napako še bridko kesali.

Sicer je prišlo vse, kakor je moralo priti. Vsak, ki je kolikaj poznal nemške namene, je vedel, kaj čaka po okupaciji Sudetov Čehoslovaško. Hitlerjev načrt, da mora dobiti prsto pot do Ukrajine, je bilo treba izvajati in Hitler ga je izvajal. Na severu se mu niso hoteli tako pokoriti Poljaki, kakor je želel. Zraven je Poljakov malo preveč. 30 milijonov jih je. Te bo pohrustal o drugi priliki in na drugi način.

Obenem če gre skozi Poljsko na Rusijo, bi bila to preširoka fronta. Ako pride skozi Češko, Slovaško in Podkarpatsko Ukrajino, bo imel čisto ozko fronto, kjer bo apliciral večjo moč svoje mehanizirane nemške vojske in bo zmaga toliko lažja. Vse to računajo v Berlinu. Zato je Čehoslovaška morala izginiti. Da pa ne bodo Slovaki in Ukrajinci kazali kak odpor, jih je treba politično počastiti s tem, da se jim da neodvisno državo. To pri nezavednih vleče. Prav tak način, s kakršnim je n. pr. Dunaj in Pešta farbala stoletja Hrvate. Tako je Hitler napravil svoj prvi korak v svoji politični ofenzivi proti vzhodu, da doseže Ukrajino. Rumunijo in Poljsko bo lahko pregovoril. Dal bo vsaki kos ruske zemlje in te mu bodo še pomagale.

Ampak, kaj to pomeni za slovanstvo je pa drugo vprašanje! Od slovenskega telesa je s tem odrezana desna roka. Zdaj bodo vrtali naprej do njegovega srca. In slovenski orjak, ki leži preko polovice srednje, jugovzhodne in vse vzhodne Evrope, se ne prebudi. Kakor omamljen leži na operacijski mizi in iz njega režejo njegovi zakleti sovražniki kos za kosom. Kdo ga je omamil?

Trezni Slovani vedo, kdo je odgovoren, da med Slovani ni tistega bratskega medsebojnega sočustvovanja. Tisti so odgovorni, ki so zakovali slovensko Rusijo v nesrečni mednarodni komunizem. Ta je upropastil slovensko zavednost kolikor je je še bilo, Slovana pa naredil takega, da se ga ves civilizirani svet boji kot nekega prevratnega, ki ne zna drugega, kakor le rušiti in uničevati. Nesrečni Slovani!

Vladno gospodo prav malo skrbi naraščajoči narodni dolg. Nekateri celo pravijo, da si pomagajo zmanjševati dolg na ta način, da za vsakih pet dolarjev dolga si izposodijo osem dolarjev. S tem plačajo dolg in jim še trije dolarji ostanejo.

VESELA VEST ZA FARANE CERKVE M. B. V. WAUKEGANU

Waukegan, Ill.

Farani cerkve Matere Božje v Waukeganu, s ponosnim veseljem gledajo na dan ordinacije novih duhovnikov, ki se bo vršila v St. Mary of the Lake Seminary v Mundelein, Ill. v soboto 15. aprila. Ta dan bo namreč naš Northchikan, zelo popularen in spoštovan faran naše slovenske cerkve Matere Božje, prejel mašniško posvečenje. Je to Rev. Michael Cepon, kakor se bo imenoval ko bo enkrat prejel sv. obrede mašniškega posvečenja, ki je dobival svoje prvi šolski pouk v naši domači farni šoli Matere božje in je pozneje graduiral na Waukegan Township High School.

Nekaj časa je bil zaposlen pri Public Service Co. v Waukeganu, nekako devet let, potem je potoval šest let v Quigley Preparatory Seminary v Chicago, kjer se je pripravil na mašniško posvečenje. Farani cerkve Matere Božje v Waukeganu se sedaj pripravljajo, da pripravijo s sodelovanjem vseh društev prav lep pozdravni sprejem s programom, ki bo v nedeljo 16. aprila v farnem Auditoriju. Predsednik programa je Rev. M. J. Hiiti, kateremu bodo s svojim sodelovanjem pomagali še razni drugi odbori, da bo slavnost čim slovesnejše uspešla.

DOKTOR KISLA REPA IN DRUGO

Chicago, Ill.

"Doktor Kisla Repa" je naslov mladinske igre, ki jo bodo igrali fantički naše farne šole prihodno nedeljo, na dan sv. Jožefa. Naš g. župnik, pastor Bernard, ki so to igro sami spisali pred par leti, pravijo, da je zelo imenitna — hm, hm! Za igralce so bili pozabrani taki dečki, ki so res pripravljeni za igranje in dobro obvladajo slovensčino. "Janko in Turki" je mladinski prizor s petjem, ki ga bodo ob isti priliki proizvajali dečki in deklice petega in šestega razreda. Pravzaprav bi moral vse to, kar sem izblebetal že koj od

začetka, povedati šele na koncu. Pa nič ne de. Razen igralških nastopov bo na izključno slovenskem programu naših mladih prihodno nedeljo tudi veliko najlepših domačih pesmic. Sedmi in osmi razred bosta nastopila skupno, enako peti in šesti razred, četrty razred pa bo nastopil sam zase. Podrobnosti se bomo razkladali, ker si vsi sami lahko približno predstavljate, kaj in kako takile pički ob takih prilikah zapojejo. Nastopil bo tudi naraščaj Adrije in zapel "V petju oglasimo zday se složno mi" in "Popotnik pridem čez goro". Vsega skupaj je ravno devetindeset važnih vzrokov, zakaj bi bilo lepo, ko bi se vsi rojaki in rojakinja tukaj naokrog zbrali v nedeljo na omenjeni mladinski prireditvi. Eden izmed teh vzrokov je ta, da hrani g. župnik v svoji misli prav velik račun za kurjavo šole in cerkve, v blagajni pa imajo razmeroma zelo malo denarja za ta namen. Vseh nadaljnih vzrokov pa menda ni treba naštevati. Zadnjih par let je bila udeležba na letnem slovenskem mladinskem nastopu izredno lepa, in naši rojaki za to gotovo zaslužijo najlepše priznanje. Mnogi so se izrazili, da so po njihovi sodbi naše mladinske prireditev izmed vseh prireditev najbolj zanimive in da bodo prej opustili vse druge prireditve kakor slovenske mladinske prireditve. Zelo verjetno je, da bo mladinski nastop to nedeljo vsem še bolj ugajal, kakor so jim ugajali dosedanji podobni nastopi. Program se bo začel ob treh popoldne in bo trajal kaki dve uri. Vstopnice so po 50c. Ivan Račić

KAKO SMO SE IMELI V DOMOVINI Sheboygan, Wis. (Nadaljevanje) — Precej časa je že, kar sem zadnjič pisala, kako smo se imeli v domovini preteklo poletje. — V prvi vrsti naj vam povem, da to poročilo pišem iz Rochester, Minnesota. Zadelma je namreč zopet nesreča. Operirana je bila tu moja hčerka, poročena Stubler, ki je prestala težko operacijo za gno-

jenjem in zastrupljenjem krvi v glavi. Njeno življenje je viselo na nitki in zdravniki so izjavili, da morda komaj eden izmed sto bolnih za to boleznijo, ostane živ. No, hvala Bogu, včeraj so jo pripeljali iz bolnišnice v hotel. Bila je v bolnišnici 18 dni in sedaj se bo morala zdraviti v Mayo kliniki toliko časa, da bo dovolj močna za prestati še eno operacijo. — Dragi prijatelji v Sheboyganu, hvala za kartice in pisma, ki smo jih prejeli od vas, ki povprašujete, koliko časa bova še tukaj ostali. Zdravnik se je izrazil, da najmanj še en mesec, do šest tednov. Torej še sam ne more določeno povedati. — Vendar pa, naj nadaljujem o mojem potovanju v domovino.

Bila je peta ura zjutraj, ono nedeljo v domovini, ko smo se odpravili k sv. maši k Sv. Trojici. Šli smo po znani poti skozi hosto, po kateri sem hodila še v svoji mladosti. Koliko spominov mi je vzbudila ta pot. Kako smo kot dekleta hitele po tej poti, kot bi nas veter nosil, za nami pa fantje. — V tem, ko sem to nedeljo korakala po tej znani poti, naenkrat začutim v glavi nekaj nenavadnega. Ustavim se in zazdelo se mi je, da sem slišala glas mojega pokojnega moža. Utrne se mi solza, ki se spusti doli po licu, da me brat začuden pogleda, a nič ne reče, kot bi uganil, kaj in kako mi je pri srcu. V tem pa pridejo za nami trije možje in tovariši mojega pokojnega moža v mladih letih. Ko so me zagledali, so bili vsi veselji in začeli smo pogovor o vseh mogočih stvareh. Eden omeni. Takrat so bili časi, pred 25 leti, ko smo bili še brezbržni 20 letni fantje. — Tako smo med pogovori kmalu prispeli iz gozda na plano v ravnino, kjer me je presenetilo novo moderno železniško poslopje — postajališče Tržišče. Zgradili so namreč novo železnico in tu v Tržišču se odcepi stara proga od nove. Še ena postaja je, do koder drži železnica, namreč St. Janž-Krmeľ, tja do rova, kjer koplje premog in od tam se vije nova proga do Sevnice in naprej v Zidan most. Kakor so mi povedali, so gradili to progno tri leta. Pri tem delu si je marsikateri, zlasti sinovi revnejših kmetov prislužili nekaj dinarjev. Sedaj so pa ti revni ljudje tožili, kje se bo zaslužilo vsaj za škornje. kajti mogli vendar ne bodo mogli biti bosji. — V tem smo že blizu cerkve. Na trgu pred cerkvijo je bilo se polno ljudi, ki so mi pa bili vsi neznanj. Stopimo v cerkev, katera je bila kljub slabemu vremenu kmalu polna. Ko se je pričela pridiga, so uboge ženice posedle kar po tlaku, dasi je bil na več krajih ves moker od dežnikov, kajti tisto nedeljo je precej deževalo. Kar me poeuka neka ženica iz naše yasi, stopi iz klopi in mi namigne, naj bi se jaz vsela. Jaz ji prigovarjam, naj le kar mirno sedi, toda ona ni odnehala, morala sem jo ubogati in sest

Program se bo začel ob treh popoldne in bo trajal kaki dve uri. Vstopnice so po 50c.

KAKO SMO SE IMELI V DOMOVINI Sheboygan, Wis. (Nadaljevanje) — Precej časa je že, kar sem zadnjič pisala, kako smo se imeli v domovini preteklo poletje. — V prvi vrsti naj vam povem, da to poročilo pišem iz Rochester, Minnesota. Zadelma je namreč zopet nesreča. Operirana je bila tu moja hčerka, poročena Stubler, ki je prestala težko operacijo za gno-

jenjem in zastrupljenjem krvi v glavi. Njeno življenje je viselo na nitki in zdravniki so izjavili, da morda komaj eden izmed sto bolnih za to boleznijo, ostane živ. No, hvala Bogu, včeraj so jo pripeljali iz bolnišnice v hotel. Bila je v bolnišnici 18 dni in sedaj se bo morala zdraviti v Mayo kliniki toliko časa, da bo dovolj močna za prestati še eno operacijo. — Dragi prijatelji v Sheboyganu, hvala za kartice in pisma, ki smo jih prejeli od vas, ki povprašujete, koliko časa bova še tukaj ostali. Zdravnik se je izrazil, da najmanj še en mesec, do šest tednov. Torej še sam ne more določeno povedati. — Vendar pa, naj nadaljujem o mojem potovanju v domovino.

Bila je peta ura zjutraj, ono nedeljo v domovini, ko smo se odpravili k sv. maši k Sv. Trojici. Šli smo po znani poti skozi hosto, po kateri sem hodila še v svoji mladosti. Koliko spominov mi je vzbudila ta pot. Kako smo kot dekleta hitele po tej poti, kot bi nas veter nosil, za nami pa fantje. — V tem, ko sem to nedeljo korakala po tej znani poti, naenkrat začutim v glavi nekaj nenavadnega. Ustavim se in zazdelo se mi je, da sem slišala glas mojega pokojnega moža. Utrne se mi solza, ki se spusti doli po licu, da me brat začuden pogleda, a nič ne reče, kot bi uganil, kaj in kako mi je pri srcu. V tem pa pridejo za nami trije možje in tovariši mojega pokojnega moža v mladih letih. Ko so me zagledali, so bili vsi veselji in začeli smo pogovor o vseh mogočih stvareh. Eden omeni. Takrat so bili časi, pred 25 leti, ko smo bili še brezbržni 20 letni fantje. — Tako smo med pogovori kmalu prispeli iz gozda na plano v ravnino, kjer me je presenetilo novo moderno železniško poslopje — postajališče Tržišče. Zgradili so namreč novo železnico in tu v Tržišču se odcepi stara proga od nove. Še ena postaja je, do koder drži železnica, namreč St. Janž-Krmeľ, tja do rova, kjer koplje premog in od tam se vije nova proga do Sevnice in naprej v Zidan most. Kakor so mi povedali, so gradili to progno tri leta. Pri tem delu si je marsikateri, zlasti sinovi revnejših kmetov prislužili nekaj dinarjev. Sedaj so pa ti revni ljudje tožili, kje se bo zaslužilo vsaj za škornje. kajti mogli vendar ne bodo mogli biti bosji. — V tem smo že blizu cerkve. Na trgu pred cerkvijo je bilo se polno ljudi, ki so mi pa bili vsi neznanj. Stopimo v cerkev, katera je bila kljub slabemu vremenu kmalu polna. Ko se je pričela pridiga, so uboge ženice posedle kar po tlaku, dasi je bil na več krajih ves moker od dežnikov, kajti tisto nedeljo je precej deževalo. Kar me poeuka neka ženica iz naše yasi, stopi iz klopi in mi namigne, naj bi se jaz vsela. Jaz ji prigovarjam, naj le kar mirno sedi, toda ona ni odnehala, morala sem jo ubogati in sest

Program se bo začel ob treh popoldne in bo trajal kaki dve uri. Vstopnice so po 50c.

KAKO SMO SE IMELI V DOMOVINI Sheboygan, Wis. (Nadaljevanje) — Precej časa je že, kar sem zadnjič pisala, kako smo se imeli v domovini preteklo poletje. — V prvi vrsti naj vam povem, da to poročilo pišem iz Rochester, Minnesota. Zadelma je namreč zopet nesreča. Operirana je bila tu moja hčerka, poročena Stubler, ki je prestala težko operacijo za gno-

jenjem in zastrupljenjem krvi v glavi. Njeno življenje je viselo na nitki in zdravniki so izjavili, da morda komaj eden izmed sto bolnih za to boleznijo, ostane živ. No, hvala Bogu, včeraj so jo pripeljali iz bolnišnice v hotel. Bila je v bolnišnici 18 dni in sedaj se bo morala zdraviti v Mayo kliniki toliko časa, da bo dovolj močna za prestati še eno operacijo. — Dragi prijatelji v Sheboyganu, hvala za kartice in pisma, ki smo jih prejeli od vas, ki povprašujete, koliko časa bova še tukaj ostali. Zdravnik se je izrazil, da najmanj še en mesec, do šest tednov. Torej še sam ne more določeno povedati. — Vendar pa, naj nadaljujem o mojem potovanju v domovino.

Bila je peta ura zjutraj, ono nedeljo v domovini, ko smo se odpravili k sv. maši k Sv. Trojici. Šli smo po znani poti skozi hosto, po kateri sem hodila še v svoji mladosti. Koliko spominov mi je vzbudila ta pot. Kako smo kot dekleta hitele po tej poti, kot bi nas veter nosil, za nami pa fantje. — V tem, ko sem to nedeljo korakala po tej znani poti, naenkrat začutim v glavi nekaj nenavadnega. Ustavim se in zazdelo se mi je, da sem slišala glas mojega pokojnega moža. Utrne se mi solza, ki se spusti doli po licu, da me brat začuden pogleda, a nič ne reče, kot bi uganil, kaj in kako mi je pri srcu. V tem pa pridejo za nami trije možje in tovariši mojega pokojnega moža v mladih letih. Ko so me zagledali, so bili vsi veselji in začeli smo pogovor o vseh mogočih stvareh. Eden omeni. Takrat so bili časi, pred 25 leti, ko smo bili še brezbržni 20 letni fantje. — Tako smo med pogovori kmalu prispeli iz gozda na plano v ravnino, kjer me je presenetilo novo moderno železniško poslopje — postajališče Tržišče. Zgradili so namreč novo železnico in tu v Tržišču se odcepi stara proga od nove. Še ena postaja je, do koder drži železnica, namreč St. Janž-Krmeľ, tja do rova, kjer koplje premog in od tam se vije nova proga do Sevnice in naprej v Zidan most. Kakor so mi povedali, so gradili to progno tri leta. Pri tem delu si je marsikateri, zlasti sinovi revnejših kmetov prislužili nekaj dinarjev. Sedaj so pa ti revni ljudje tožili, kje se bo zaslužilo vsaj za škornje. kajti mogli vendar ne bodo mogli biti bosji. — V tem smo že blizu cerkve. Na trgu pred cerkvijo je bilo se polno ljudi, ki so mi pa bili vsi neznanj. Stopimo v cerkev, katera je bila kljub slabemu vremenu kmalu polna. Ko se je pričela pridiga, so uboge ženice posedle kar po tlaku, dasi je bil na več krajih ves moker od dežnikov, kajti tisto nedeljo je precej deževalo. Kar me poeuka neka ženica iz naše yasi, stopi iz klopi in mi namigne, naj bi se jaz vsela. Jaz ji prigovarjam, naj le kar mirno sedi, toda ona ni odnehala, morala sem jo ubogati in sest

Po koncani maši me pa zunaj cerkve obstopijo in tedaj se je začelo: O, pogled jo, Mici je zopet doma, po toliko letih. — Jaz jih gledam in gledam, poznala jih pa nisem, četudi so bili po večini mojih let. Pa so se mi predstavili in tako smo začeli pogovor. Potoma jih povabim v gostilno ki je nasproti cerkve, katero vodi sestrična mojega pokojnega moža, ki je zares prijazna, kakor tudi njen mož. Po dobrem okrepilu smo se podali proti domu, kajti bilo je že blizu poldne. Ko smo že bili skoro doma, sem vprašala, kako je to, da ni bilo prejšnji večer slišati nič fantovskega petja, kot je bilo to nekdat v navadi. Pa mi povedo, da ni več tako, kot je bilo nekdat. Sedaj poberejo k vojakom malo da ne vse od kraja in skoro nič ne izbirajo. Ko pa pridejo fantje nazaj od vojakov, so pa vsi nekako otožni. Smo pač pod drugo vlado, so mi povedali in še dostavili, da so včasih Srbi opanke nosili, sedaj jih morajo pa Slovenci. — To naj za danes zadostuje, o priliki bom pa še kaj napisala..

Mary Majcen

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NOVE KNJIGE

"Naša župnija" je ime knjigi, ki jo je izdala Liturgična knjižnica. Založba "Božji vrelci", Ljubljana. Knjigo je spisal č. g. Janez Oražem in ima sledečo vsebino: 1. Posvetilo. — 2. Uvod: Župnija — Cerkva Kristusova. Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov". 1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Virovega zdravja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču. Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Mary Majcen

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

NOVE KNJIGE

"Naša župnija" je ime knjigi, ki jo je izdala Liturgična knjižnica. Založba "Božji vrelci", Ljubljana. Knjigo je spisal č. g. Janez Oražem in ima sledečo vsebino: 1. Posvetilo. — 2. Uvod: Župnija — Cerkva Kristusova. Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov". 1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Virovega zdravja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču. Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov". 1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Virovega zdravja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču. Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov". 1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Virovega zdravja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču. Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov". 1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Virovega zdravja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču. Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Nato sledi II. del: "Župnija živi". 1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštino pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Gospodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana. Ta knjiga je najnovejšo delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stanje po poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Dogodki med Slovenci pe Ameriki

Nagla smrt

Cleveland, O. — Preteklo soboto okrog 3. ure popoldne se je nenadno zgrudil na cestnem tlaku mnogim poznani pionir Frank Debevc z Glass Ave., kjer stanuje družina že nad 20 let. Mož je bil na spreghodu in se je vračal od jezera proti domu. Sodiyo, da ga je najbrže zadela kap. Padel je pa na tla s tako silo, da si je prebil čelo. Star je bil 56 let. — Doma je bil iz Žerovnice pri Cerknici in je prišel v Ameriko pred 30 leti. Pred 10. leti mu je umrla žena in pred 8 leti se je poročil z Julijo Marolt iz Vipave. Poleg nje zapušča še eno hčer, tri sinove in dva brata; Antona v Madisonu, O. in Alojzija v Collinwoodu. V starem kraju dva brata in dve sestri.

Z Willarda

Willard, Wis. — Na bolniški postelji so Mr. Joseph Rukovec, Mr. Frank Lunka, Mrs. Klanchar in Mr. J. Bayuk. — Na operacijo se je moral podati Mr. Frank Perovšek, Sr. Društvo sv. Družine bo imele skupno sv. obhajilo na Cvetno nedeljo 2. aprila.

Na operaciji

Chicago, Ill. — Pretekli ponedeljek se je moral podvreči operaciji na slepiču Mr. Ludwig Prah, sin dobro poznanih župljanov cerkve sv. Stefana Mr. in Mrs. Petra in Marije Prah, ki žive na 1806 23rd St. Operiran je bil v bolnišnici sv. Antona in je operacijo srečno prestal. Mlademu fantu želimo čimhitrejšega okrevanja.

Mr. Perko v Hot Springs

Chicago, Ill. — Mr. Jožef Perko, trgovec s čevlji, se je podal te dni za par dni v Hot Springs, v svrhu zdravljenja. Želimo mu izboljšanja in srečnega povrat

Kdo bo zmagal v kampanji?

Colorado se hrabro drži in pravi, letos mora biti zmaga naša! — Na drugih frontah hite s pripravami za nove napade. — Kdo bo zmagal je še tajnost. — Toda en odgovor je na vse to: tisti, ki bo te zadnje dni pridobil največ novih naročnin, bo pridobil gotovo največje število glasov in s tem tudi zmago.

Letošnja kampanja postaja bolj in bolj zanimiva te zadnje dni. Kolikor bolj se bliža zaključek kampanje, toliko večje skrivnosti se kopičijo v vseh taborih naših navdušenih in hrabrih agitatorjev. Kakor smo že omenili, v državi Colorado se vojskujejo za glavno zmago, kakor se nekoč tam za Belim gradom. Pa tudi na vzhodu v državi Ohio in slavnih Pennsylvaniji ne spijo in ne držijo rok križem. Od tam poročajo, da bodo za zaključek prifrčale take bombe, da bodo Chicago kar okrog obrnile. Jojmene, jojmene, kaj se obeta! Iz slavnega slovenskega Rima prihajajo vesti, ki napovedujejo iznenadenje od te strani. Kaj bo torej? Vsekakor zanimiv in hud spopad. Tako resne borbe še ni bilo v nobeni kampanji, kakor je baš letos.

Vsem agitatorjem (cam) polagamo na srce to-le: Agitirajte vsak dan. Izrabite vsako prosto uro za agitacijo. Nobenega večera ne zamudite. Obiskujte svoje znance in vsako slovensko hišo po vaših uglednih naselbinah. Zjad je čas agitacije. Storite to in zmaga bo vaša! Posebno se potrudite za nove naročnike. Ti so, ki štejejo desetkrat toliko, kakor stare naročnine. Zato za temi v boj! Za te posebno agitirajte! Mnogo je še slovenskih hiš, ki nimajo "Amerikanskega Slovence". Te pridobite in zmaga bo vaša!

Naprej junško v boj! Naprej do častne zmage!

Te dni so agitirali:

REV. M. J. BUTALA, slovenski župnik in Duhovni vodja KSKJ. je dobil te dni glasove od: Mr. Joseph Suštarich, Calumet, Mich. 2700 gl.; Mr. John Bregar, Calumet, Mich. 1 novo naročnino 2500 gl.; Mr. Leo Dolinšek, Joliet, Ill. 250 gl.; Mr. John Dobrauc, Franklin, Kan. 1000 gl.; Mrs. M. Zugel, White Pine Mine, Mich. 1 nova 5000 gl.; Neimenovan 8,000 gl.; Mr. Anton Strukel, La Salle, Ill. 2250 gl.; Mrs. Johana Mohar, Sheboygan, Wis. 500 gl.; Mr. John Kramarich, Joliet, Ill. 2 nove in 20 starih 18,250 gl. Skupaj to pot dobi 40,450 NADALJNIH GLASOV.

MRS. MARY CADONIC, Pittsburgh, Pa. je dobila te dni od: Mr. Jakob Drašler, Moon Run, Pa. 750 gl.; Mr. Mich. Tomšič, Starbane, Pa. 1 novo 2500 gl.; Mr. Anton Tomšič, Strabane, Pa. 1000 gl.; Mr. Mathias Ključevšek, Johnstown, Pa. 1100 gl.; Mrs. Mary Grum, Forest City, Pa. 2 nova, 10 starih 12,750; Mr. John Voglar, Centerville, Pa. 250 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich. 1 nov 2500 gl. Skupaj to pot dobi 20,850 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill. je dobil glasove od: Mr. Anton Golenko, Chicago, Ill. 600 gl.; Mr. Jožef Fajfar sam je dobil 1 novo in 11 starih, kar da 7,800 gl. Skupaj to pot 8,400 NADALJNIH GLASOV.

MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo. je dobila glasove od: Mr. John Bartol, San Francisco, Calif. 4000 gl.; Mrs. Josephine Meglen sama je poslala 1 novo in 11 starih, kar da 6250 gl.; Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont. 500 gl.; Mr. George Pavlakovich, Denver, Colo. 6500 gl.; Mrs. Kath. Cesar, San Francisco, Calif. 1000 gl.; Mr. Anton Ruper, Pueblo, Colo. 1000 gl.; Mrs. Mary Rus, Pueblo, Colo. 1000 gl.; Mr. Frank Dokl, Milwaukee, Wis. 500 gl. Skupaj dobi 20,750 NADALJNIH GLASOV.

MR. FRANK OGRIN, North Chicago, Ill. je dobil te dni od Mr. Andrew Košir, Waukegan, Ill. 500 NADALJNIH GLASOV.

REV. FRANCIS SCHWEIGER, slovenski župnik na Gilbert, Minn. je dobil te dni glasove od: Mr. Matt Lushina, Mountain Iron, Minn. 500 gl.; Mr. J. J. Peshell, Ely, Minn. 6350 gl.; Mrs. Mary Delak, Biwabik, Minn. 250 gl. Skupaj to pot je dobil 7,100 NADALJNIH GLASOV.

REV. MILAN SLAJE, slovenski župnik in Duhovni svetovalec SZZ. v Lorain, Ohio, je dobil glasove te dni od Mr. Johna Prisel, Cleveland, Ohio, 2 nove in 31 starih naročnin, kar da 16,750 NADALJNIH GLASOV.

MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind. je poslal sam 1500 NADALJNIH GLASOV.

Kandidatje se nahajajo v sledečih pozicijah:

MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo.	304,300	glasov
REV. MILAN SLAJE, Lorain, Ohio	214,250	"
REV. MATIJA J. BUTALA, Joliet, Ill.	204,400	"
MRS. MARY CADONIC, Pittsburgh, Pa.	183,450	"
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Illinois	160,300	"
REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilbert, Minn.	136,400	"
MRS. URSULA IVŠEK, Rock Springs, Wyo.	55,500	"
MR. FRANK OGRIN, No. Chicago-Waukegan, Ill.	44,500	"
MR. FRANK URAJNAR, Indianapolis, Ind.	43,500	"

KDO BO NA VRHU LISTE PRIHODNJIC?

NA POTOVANJU KOT KARDINAL

Slika kaže papeža Pija, ko je kot bivši kardinal Pacelli, papeški tajnik, imel v letu 1936 med potovanjem po Ameriki govor na katoliški univerzi v Washingtonu.

NEČLOVEŠKE JEČE V BARCELONI

Kar je Francova vojska odkrila v Barceloni v prostorih, kjer so poslovala razne "pomožne organizacije" španske komunistične vlade, presega vse človeške mere. Tu ne gre več za revolucijo, ki v valu pobesnelih množic uničuje, podira in mori, pa je težko meriti krivdo posameznika, tu tudi ne gre za državljansko vojno, v kateri si stoji je pristaša enega političnega naziranja proti pristašem nasprotnega in se oba tabora z orožjem in roki bijeta za oblast v deželi, tu gre za živalstvo, ki ga je zmogel samo obseden človek. Tako rafiniranih priprav za mučenje, kakor jih je v Barceloni odkril že francoski general Dufieux in jih novejša poročila potrjujejo, ne more iznati povprečen razbojnik, ki oropa svojev žrtve in pride pred sodišče, za to je treba ljudi, ki se po nekem načrtu pripravijo na to, kako bodo mučili svoje politične ali svetovno nazorne nasprotnike, sebi v satsansko veselje ali pa zato, da izsilijo iz njih "priznanja" in tako izvedo še za druge.

V nekaterih ženskih samostanih je Francova vojska kmalu po zavzetju Barcelone našla sobe, v katerih so komunistični trinogi zapirali svoje ujetnike in jih mučili do smrti ali do blažnosti. Glavni delež v teh zverinstvih je imela SIM (servizio informativo militare — vojaška poročevalska služba), ki je bila pod neposrednim vodstvom predsednika komunistične španske vlade Negrina, doktorja filozofije. Kdor je padel v te ječe, navadno nikoli več ni prišel na beli dan. Večinoma so pomrli že

kmalu zunaj na prostem, drugič zopet vse prekličje in pravi, da še ne bo nič, tretjič mu sporoči, da mu je umrla ta ali oni od domačih, čeprav vse to ni nič res, le da se v jetniku bori upanje za obupom in da vsak dan na novo vzljubi življenje in — kapljico vode!

Nekaj posebnega je soba za enega jetnika, ki je vsa tako urejena, da mora zlomiti tudi najbolj trdne živce. Soba razsvetljuje oster žaromet. Sploh je vse tako urejeno, da jetniku neprestano udarjajo v oči neke kričeče barve in črte, naj pogleda kamorkoli. Na stenah lepijo težki beli in črni krogi, tu in tam kvadrat z lisami šahovske deske. V tla so trdno vzdane kričeče bele opeke, ki so tako razpostavljene, da nikakor ni mogoče med njimi najti takega prostorčka, da bi se jetnik mogel vleči. Se v hoji po sobi gori in dolga ovirajo, da mora neprestano buljiti v tla in mučiti oči s temi belimi kockami. Soba ima tudi posteljo, ki pa ni drugega kot nekak lesen zaboj. Ležišče pa je postavljeno postrani, da se jetnik nikakor ne more odpočiti, ampak bi se takoj zavalil na tla na opeko, če bi od zmučenosti zadremal. Ne preostane mu drugega, kakor da stopica sem in tja, dokler pač more, potem kleči, sedi, čepi v kakem kotu in čaka rešitve. Od zunaj pa se v celico neprestano sliši neki neravnopravnost, ki tiktaka in jetniku napevja živce do skrajnosti. Paznik pride od časa do časa, da bi sprejel izjavo in "priznanje" jetnika na zapisnik.

Svojevrstna naprava je tudi električni stol, ki ni namenjen temu, da bi jetnika usmrtil, ampak da bi ga mučil. Namesto sedeža je železna mreža, ki se z električnim tokom da razgreti do razbeljenosti. Jetnike so privozovali na ta stol, spustili električni tok, zraven pa preiskovalnega sodnika oziroma uradnika "SIM". Seveda je le malokdo tako trden, da na takem stolu z razbeljenim železom pod seboj ne bi "priznal" vsega, kar kdo želi.

Toda to je le nekaj najbolj groznih značilnosti boljševiskega postopka, ki se je v Španiji razvil od take satanske rafiniranosti, ker se je izpopolnjeval vsa leta državljanske vojne in ni bil kakor revolucija, ki pride kakor vihra in gre. Očividno je, da so vse te iznajdbe prišle iz ognjišča vseh nečloveških surovosti, iz sovjetske Rusije, od koder jih je GPU tako mojstrsko prenela v svojo podružnico v Španijo. Kako upravičeno je torej, če sv. oče prosí krščanski svet: "Odrešenik sveta, reši Rusijo!"

BANANE V RUMUNJIJI

Po mnogih poskusih je uspelo aklimatizirati banane in zemeljske oreške v rumunjski provinciji Besarabiji. V bodoče Rumunski ne bo treba uvažati tolikšne količine zemeljskih oreškov v kakor dolej, po drugi strani pa dobi novo sirovino za pridelovanje rastlinskega olja. Besarabske banane seveda nimajo popolnoma enakih lastnosti kakor banane iz prekomorskih krajev, so pa še vedno dobro nadomestilo za importirane banane.

Beseda o tem in onem

PREVRATNIKI NAŠEGA ČASA.

Piše X.

Med nami živijo ljudje, ki so docela prepričani, da bi naenkrat zginila s sveta vsa revščina in odstranjena bi bila vsa nezadovoljnost, ako bi vsak posameznik užival vsostransko prostost. Prostosti nam dajte! tako zahtevajo.

Oglejmo si te vrste ljudi bolj od blizu, da bomo jasno spoznali, katere vezi vtesnjujejo ljudi in kam bi prišla človeška družba, ako bi bili ljudje sproščeni vseh vezi in obveznosti.

Prevratniki učijo, da bi morala med vsemi ljudmi vladati popolna enakost. Ne bi smelo biti nobene razlike med bogatimi in revnimi, med mojstri in pomočniki, med delodajalci in delavci, med gospodarjem in hlapcem. Država je edina gospodarica. Država naj poseduje vse tovarne, vse stroje, vse orodje, vso zemljo, vse hiše, vse premoženje. Vsi ljudje morajo delati za državo in država pa naj potem da vsakemu posameznemu človeku kar in kolikor potrebuje. Na ta način bi vsak brez izjeme delal po 2—3 ure na dan in vsi bi imeli vsega dovolj, kar bi pozeleli in tako bi zavladala vsestranska zadovoljnost po svetu.

Razmišljajmo globlje ta navidezno mikavni, vabljeni nauk prevratnikov ali bolje rečeno nezadovoljnev našega časa. Na zahtevo prevratnikov bi morali oni, ki imajo premoženje, ga oddati državi. Hišni posestniki bi morali odstopiti vse svoje hiše in poslopja državi. Tovarnarji bi morali državi oddati vse stroje in prostore. Kmetje bi morali svoja posestva dati državi. Ali bi bilo to pravično? Ali bi prizadedi tudi mirno dali državi? Ali ne bi taka prisilna tirjatev izzvala nejevoljo, upor in končna strašna posledica bi bila krvava domača vojska vseh proti vsem.

Pa vzemimo, da se je posrečilo, da so vsi ljudje svojo lastnino izročili državi. Da vsi brez izjeme delajo samo za državo in vse, kar pridelajo n. pr. živež, stroje itd., vse je podražljeno in država bi posameznikom od tega skupnega premoženja delila po njihovi potrebi ne oziraje se ali je kdo spreten pri delu ali ne, priden ali len, ali je več svojega dela, obrta, posla ali ne, vseeno ali je kdo izobranelec ali umetnik ali delavec ali cestni pomočnik ali kdo veliko zasluži ali malo, vsak bi prejel od države, kolikor pač potrebuje.

Kaj mislite, kakšna zmešnjava bi nastala vsled tega? Kdo bi se hotel marljivo in resno učiti? Ali bi se še kdo prizadeval za napredek? Delo bi vršili površno. Naredilo bi se malo. Nastala bi splošna potreba. Za kakšno delo bi se po večini pehali v državi kakoršno so si jo zamislili prekucni ali prevratniki? Za lahko in prijetno delo bi se zanimali ljudje. Kdo bi se opravljal težka dela? Kdo bi se še mučil v poletni vročini na polju? Kdo bi se zglasil za naporno delo v rudokopih? Kdo bi se še trudil po cestnih kanalih in rovih? Da, da sedaj se še dobijo ljudje, ki opravljajo imenovana težka dela. Kmet še rad opravlja težko delo na polju. Pa zakaj? Zato, ker so poljski pridelci njegova last. Tudi za težka

dela v rudokopih se oglašajo možje. Pa zakaj? Njih delo je primerno dobro plačano in tako preživljajo svoje družine.

Toda v državi kakor si jo zamislijo prevratniki ne bi bilo tako. Plačani bi bili vsi enako bodisi da so lahko delali, bodisi da so težko vršili delo. Kaj bi morala država ukreniti, da bi bila izvršena tudi težka dela? Dоследno, država bi bila prisiljena, da bi ljudi komandirala za to in ono težko delo. S takim državnim postopanjem bi bila odstranjena prostost in samoodločba. Ali bi bili zadovoljni oni delavci, ki bi bili prisiljeni, komandirani za težko delo?

So zopet drugi prevratniki, ki hitijo zatrjevati, da bi se prišlo zadevi v okom na ta način, da bi si ljudje delo zamenjavali? Ali bi bilo to mogoče? Ali bi zamogel kdo danes obdelovati kmetijo, čež pol leta bi pa delal pri steklarskem obrtu, zopet čež pol leta bi šel kopat v rudnik, čež drugega pol leta bi bil pisar v kakšnem uradu, na to bi postal kuhar, in pozneje še učitelj itd. Ne bi šlo in ne bi šlo tako. Vemo, da vsak človek je le v enem poklicu ali stroki dobro izučен. Zopet bi morala država vsiljevati poklice. Ali bi bilo to tisto tako opevana in hvaljena prostost in enakost?

Vprašanje nastane koliko bi posameznik prejel plače za svoje delo? Pravijo prevratniki, da toliko, kolikor posameznik potrebuje. To je pa pri raznih ljudeh različno. Eden n. pr. potrebuje več hrane kot drugi. Eden porabi več obleke kot drugi. Zopet drugi potrebuje več knjig, zopet drugi shaja brez vsake knjige. Kdo bo pa to določil, koliko kdo potrebuje, koliko kdo dobi? Uradniki, pravijo prevratniki. Dobro. Uradniki bi to določili. Vsakdo bi se moral javiti uradnikom in oni bi določili koliko kdo potrebuje in koliko kdo dobi. Vsak bi bil toraj popolnoma odvisen od uradnika.

Uradnik bi toraj odločil, kakšen poklic si bo kdaj izbral, kakšnega obrta se bo učil. Uradnik bi določil, koliko kdo potrebuje hrane, obleke, knjig, orodja, sploh sredstev, da se ohrani. Nič potemtakem ne bi bil svoboden, nihče sam svoj gospod. Cela država bi bila ena sama prisiljena delavnica. Vsi ljudje bi bili sužnji države. Živela taka svoboda prekucuhov, prevratnikov. ALI BI NE BIL TO VIŠEK BEDARIJE! Ali bi bili ljudje zadovoljni v taki državi? Ne bi bili zadovoljni, ker ne bi imeli niti najmanjše prostosti. Prifeževali bi se sedaj eni sedaj drugi, da so prezirani, zapostavljeni. Bili bi vedni štrajki in upori ter puniti. Država ne bi mogla več ljudstvo držati v redu in miru, nastala bi prava babilonska zmešnjava. Živel tak socialni red prekucuhov, prevratnikov! Nasprotniki reda v državi bi tako dosegli vrhunec nemnosti. Pa bodo še trdili, da bi bila država po njihovem vzorcu nekaj idealnega. PRIZNAJMO, DA KOGAR HOČE! BOG KAZNOVATI, GA UDARI S SLEPOTO. Veliko število takih slepcev ima dandanes vsaka država.

Zeleti je, da bi se ti-le "učeni slepci" kaj naučili iz nesreče drugih n. pr. od Rusije. Vsem prevratnikom naše dobe bi zelo koristilo, ako bi segli po najnovejši moderni knjigi: "Komunizem in komunistična Rusija", ki jo je napisal g. Fran Erjavec. Knjiga obsega 526 strani. Morala bi se marsikateremu prevratniku posvetilo v glavi.

Najnovejše vesti najdete v dnevaiku "Am. Slovenec"!

Za Velikonoč

se vsakdo spomni svojih domačih, s kakim darom za pihu. — Mi pošljamo denarne pošiljave v stari kraj točno in zanesljivo. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti brez kaknega odbitka.

VČERAJ SO BILE NAŠE CENE:			
Za \$ 2.45.....	100 Din	Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 4.75.....	200 Din	Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 7.00.....	300 Din	Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 11.00.....	500 Din	Za \$ 57.00.....	1000 lir
Za \$ 21.50.....	1000 Din	Za \$ 112.50.....	2000 lir
Za \$ 42.50.....	2000 Din	Za \$ 167.00.....	3000 lir

Za pošiljave v ameriških dolarjih je poslati:
Za \$5.00.....\$7.75; za \$10.00.....\$10.85; za \$15.00.....\$16.00
in za \$25.....\$26.25

Vse pošiljave naslovite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.
Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izjemni ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGU
CELI DAN V URADU.
Najnovejše vesti najdete v dnevaiku "Am. Slovenec"!

GUZAJ

Spisal
—
JANUŠ GOLEC

LJUDSKA POVEST

Ker se pa le ni mogla pogoditi radi cene, ga je povabil župnik na kupico vina v župnišče. Pri tej priliki mu je g. župnik razložil, da se mora na malih župnijah iskati denar le pri živini, da ga drugod ni dobiti in je življenje težko. Čujte in mislite si, to je celjskega mesarja tako gani, da mu je odkupil vole po župnikovi ceni in dal nadavka 100 goldinarjev, hlapcu pa, da jih 14 dni še dobro redi 5 goldinarjev in kuharici pa 2 goldinarja. Ali kaj, po preteku 14 dni, treh tednov, mesec dni ni bilo nobenega po vole. Po vsem Celju so iskali tega mesarja, pa ga tudi niso našli.

Slivničani so na tihem šušljali, da je bil ta mesar Guzaj. Še tisti dan je nadržatelj Boštjan Sirk dal na svoja okna narediti močne nočne polke in si je kupil puško iz samega strahu pred Guzajem, češ, za mene ve, da nimam otrok, pač pa imam denar. Enemu da, drugemu vzame. Vendar ni bil prišel. Tiste polke so še sedaj.

Č. g. župnik J. Lončarič od Sv. Jederti nad Laškim je poslal sledeči dve pojasnili:

I.

“Guzaj je prišel nekoč pri belem dnevu v župnišče pri Sv. Jederti nad Laškim. Bil je nobel oblečen. Župnika ni bilo doma. Gospodinja se je predstavil po nemški za nekakšnega uradnika z Dunaja. Gospodinja mu je postregla kot se je spodobilo takemu gospodu. Med pogovorom pa je vprašal, če ima župnik kaj denarja. Gospodinja je odgovorila, da ne, ker je pred kratkim plačal neko mašno obleko s svojim denarjem in je torej zdaj suh. Ko se je Guzaj najužinal, se je vljudo zahvalil in pristavil: “Povejte gospodu župniku, da ga lepo pozdravi Guzaj, to sem jaz.” Izgnil je ženske so se tako prestrašile, da so zaloputnile in zaklenile vsa vrata in se več ur, dokler ni prišel župnik domov, niso upale nikamor iz hiše.”

II.

Tu pri Sveti Jederti nad Laškim živi posestnik Jakob Selč (p. d. Knir), ki je bil v mladosti na Dobju pri Planini. O Guzaju pripoveduje:

“Neki večer pred Simon-Judovim je slišal strele iz pušk. Brž je skočil iz hiše ter začel z vrha Jezerc — kakih pet minut hoda — velik krik in vik. Kmalu je zvedel, kaj se je zgodilo. Guzaj je ustrelil gospodarja. Takoj so hiteli po župnika. (G. Kunej, ki je umrl na Zgornji Ponikvi pri Žalcu, je takrat bil tam župnik.) Ta je rekel, da gre le z oboroženim spremstvom na spoved. A ni trebalo. Ustreljeni je prej izdihnil.

Zakaj je Guzaj umoril gospodarja? Govorilo se je tedaj, da je imel Guzaj z neko Šentjurčanko znanje ter z njo kupil posestvo na Jezercih. Ko pa je moral k vojakom, je njegova znanica vzela drugega Šentjurčana. To je Guzaja peklo. Po kakih 15 letih je šel z enim pajdašem omenjeni večer na Jezerce. Začel se je prepir, ki je končal z obestranskim streljanjem. Guzaj in njegov spremljevalec sta med bojem potegnili gospodarja ven in ga pred hišo ustrelila. Žena se je prestrašila in skočila skozi okno ter zbežala, sin —

ki še zdaj tam gospodari, p. d. Kačan — je vpil na pomoč. Zločin je bil izvršen.”

(Opomba pisatelja. Zločin na Jezercih je Guzaj v svojih po ustrelitvi javnosti prepuščenih pismih odločno zaničeval. Piše v enem pismu dobesedno: “Proklete Jezerce, nikoli nisem bil tam in ne poznam ne ženske in ne ustreljenega moža, katerega mi hoče hudobni svet naprtiti na vest. Vem, da bom kriv vsake tatvine, ropa in prelitanja krvi, ki se bo zgodilo za mojega življenja na Spodnjem Štajerskem. Svet naj me le dolži, jaz in moji prijatelji vemo in sodimo drugače in po resnici.”)

VI. POGLAVJE.

Roparski glavbar se igračka z zasledovalci.

Ko je bil Guzaj le količkaj slutil, kako kašo si bo skuhal s štoranjem po župniščih, bi tega ne bil storil nikdar. Njegovi farovski obiski se niso raznesli le po sameznih župnijah, priromali so do ušes višjih oblasti. Po tako drznih roparskih poskusih so se obrnili duhovniki do glavarstev, posamezne orožniške postaje so bile preslabo zasledene, da bi se bile upale z uspešnim ter doslednim zasledovanjem najbolj drznega roparskega glavarja s celo bando in še pod zaščito priprostega naroda. Orožnik je bil tedaj tudi nerodno ter že od daleč razločno vidno napravljen. Za trdim klobukom blesteče petelinovo perje, puško s prav dolgim bajonetom in še dolgo sabljo s svetlim ročajem. Treba je bilo malo stopiti na hrib in lahko si pokazal s prstom, po kateri grabi se vzpenja kvišku žandar.

Po redko obljudenih gozdnatih krajih od Št. Jurja proti jugu so bile orožniške postaje posejane presneto na redko. In še iz teh so se gibale patrolje le bolj po vaseh, po graščinskih šumah, zapuščenih in z bajtami posutih pobočjih ni stikalo tedaj nobeno oko postave. Pred Guzajevim pojavom je bil v teh krajih mir. Orožnik je patroliral le bolj na papirju, bilo je dovolj dobrih ter obilno založenih hiš, kjer bi bil dobrodošel ter pogoščen ob vsaki uri.

Posebno vznemirljivih slučajev do Guzaja ni bilo in za tatinske malenkosti se nikdo niti zmenil ni. Ko so butnili v javnost najdrznejši Guzajevi sejmski ropi po raznih krajih, jih na orožniškem poveljstvu ter glavarstvu niti verjeli niso. Šele ovadbe izpod peresa resnih duhovnikov so odprle oblasti oči, da je vendar le nekaj na celem bavstvu.

Orožniške postaje so prejele povelje: Napraviti natančen zapisnik z vsemi, o katerih je znano, da so bili oropani ali napadeni od Guzajeve tolpe. Sestavljanje nepotrebnih zaslišanj je bilo čisto nepotrebno, dolgotrajno in niti najmanj nevarno. Predno so bili zapisniki prepisani na čedno, odposlani na pristojno mesto in tamkaj prečitani, je trajalo presneto dolgo.

Šele z visokih uradniških mest so ugibali, ali je Guzajev pojav istinost, kje se klati ta pošast v človeški podobi, in kako jej priti do živoga.

(Dalje prih.)

MINISTRI NAJ BI BILI TOČNI

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je na eni zadnjih sej vlade svojim ministrskim tovarišem z vso vljudnostjo namignil, da mu je prišlo na uho, da nekateri od gg. ministrov prihajajo v urade šele med 11. ali celo 12. uro dopolne. Dejal je, da nikogar ne mara imenovati, prav pa da bi se mu zdelo, če bi gg. ministri vsaj ob 10. želi vsak v svojem uradu. Naslednji dan je novi poljedelski minister sir Reginald Dorman-Smith prišel v svoje ministrstvo že ob pol 9. Najbolj reden izmed vseh je minister za delo Mr. Ernest

Brown, ki itak prihaja vsak dan ob 9. Vojni minister Hore Belisha, na katerega je Chamberlain s svojo opazko meril, je naslednji ponedeljek prišel ob 9.15, torek ob 9.17, v sredo pa že ob 8.47. Kakor je videti, si je opomin svojega ministrskega predsednika vzel zelo k srcu. Seveda pa to opozovanje, kdaj kak minister pride v urad, ne daje točne slike njegovega dela, ker nekateri ministri ostajajo v svojih uradih pozno v noč. Obrambni minister sir Thomas Inskip, ki je nedavno odstopil, je skoraj redno bil v uradu do dveh po polnoči.

Pisano polje

J. M. Trank

Iskre.

Naivni, ali kaj? Menda neki Mohor, Cleveland, pripoveduje v “Napreju” o “Kot prostovoljec v Spaniji”. Vse junake. Za kajšne reči trajo ljudje svoje moči! Je njih zadeva. Včasih mora le v srcu nekaj zabrniti, kar udari na versko stran. Naleti tam na “kutarja”, ki je kuhl in obvezoval, pa pohvali “nizko duhovščino”, in lopne “visoko”, in za srce je nekaj maže. Tudi na cerkve pride. Pripoveduje, kako so “Dimitrovci” zavzeli Belchite. Takole pripoveduje: “Belchite je bilo zasledeno, le okoli cerkve, ki je imela močno obzidje so se držali še fašisti. Iz zvonika in iz cerkve so sikale strojnice, ko se naše vrste.

Prostovoljci iz “Dimitrova” bataljona so metal čez obzidje pismene pozive na predajo, kar pa fašisti niso upoštevali. Z dinamitom in s proti tankovskimi krogli smo morali razstreliti vrata obzidja in pozneje še glavna cerkvena vrata, predno so se udali.

Boji za to cerkev so zahtevali več žrtev, kot pa zavzete celega ostalega mesta. Takih cerkev, ki so bile na sličen način razrušene sem videl več. Toda te cerkve niso bile razdejane, ker so bile molilnice, temveč zato, ker so bile trdnjavice. Koder se fašisti niso skrivali in borili iz cerkvenih stolpov, se cerkvam ni zgodilo ničesar. V momentu pa, ko postane cerkvena zgradba vojaška trdnjava, prestante biti cerkev. V momentu, ko duhovnik vzame mesto križa v roke puško ali bombo, ni več duhovnik. Takih razbitih bivših cerkv in ustreljenih bivših duhovnikov sem videl na raznih mestih. Trdim pa, da ni bilo slučajja, da bi se kake cerkvi ali kakemu duhovniku kaj zalega storilo, radi verskih dejanj, radi cerkvenih obredov ali slično...”

Kako kaj takega le hladi! Kadar je borba, in meščanska borba je na življenje ali smrt, se ne gleda, ali je cerkev, grad, trdnjava... vse služi za obrambo in vsaki straniki. Tu je samole en slučaj. Kaj naredi iz tega ta naivni Mohar? Na stotine cerkva je bilo porušenih še preden se je meščanska borba prav pričela, in do 14.000 duhovnikov in nun ubitih. Ali so vsi ti “vzeli v roko puško”? In nune tudi?? Ali so samole naivni, ako tako pišejo in trdijo, in samole naivni tudi tisti, ki kaj takega verjamejo? Grize, grize, in vsaj en slučaj je tu, in ta hladilo maže.

Se o naivnih. Glede razmer v Rusiji se zbirajo ti naivneži okoli “Napreja”. Njim je v Rusiji vse naravnost sijajno, dasi utegne biti nekaj sijajnega. Celu diktaturo zagovarjajo, in demokracija je tam baje “comme il faut”, sijajna pač je tudi. Ampak vsi ljudje niso tako naivni. Pri tem moramo priznati našim socialstom precej kredita, ker niso zapadli ti otroški naivnosti.

Priznam da se o Rusiji mnogo tudi laže, zavestno ali nezavestno, ampak dejstva. neovrgljiva dejstva so prejasna, da bi mogla potegniti kapo čez glavo vsem, katerim gre edinole za resnico in za stvar. Propaganda je prav satanska, pa ji ne podležejo vsi, dasi ji mnogi podležejo, ker je pač satanska. Vidim vrlo značilno sodbo, in ta utegne zadeti resnico, ki se glasi: “... Such are the enlightened methods whereby an obtuse, withal crafty and bestially — cruel Circassian (Stalin), surrounded by a gang of executioners and trusted janizaries, holds in thrall a great country. Maybe the most amazing thing about it all is that a savage Eastern despotism of the most debased kind and reminiscent of the jungle is being acclaimed by many educated people, both in the Old and New World, as the most democratic and progressive Government.”

Sickenened by capitalism and its shadier sides, seekers after truth and social justice journey on a pilgrimage to Moscow — the great atheist Mecca — there to gape spell-bound and uncritical at whatever is shown them of Communism's “Great achievement”.

Zadeto v črno. Naivneži brez — glav.

Ko je napočil dan komunizma, bi te bil nekdo (Gustir-čič) šel tožit, ako bi mu rekel, da je demokrat. Zdal operira samole z demokracijo in piše “demokratom v Ameriki” pisemce. Nekdo (Proletar) ga dobro pozna in tako tudi označi. Pa je ogenj v strehi, da blati takega — demokrata. Za počt.

Videl sem slike, ko prihajajo begunci na francosko mejo. Obrazi moških in žensk so značilni. Franco sem ali tja. Razglasil je, da se takim, ki imajo čisto vest, ni ničesar bati, le zločinci bodo preiskani. Obrazi vsaj kažejo na slabo vest.

Papež Leon XIII. pravi: “Katolici ne morejo nikdar dosti storiti za svoj katoliški tisk. Katoliški listi velikokrat prodro tja, kamor dušni pastir ne more priti. Dober tisk je stalen misijon!”

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE
velikonočne razglednice

Krasne večje oblike z jako lepimi slikami in s tiskanim slovenskim pozdravom, v kurtah... 10c. komad

Navadne slovenske razglednice (dopisnice) z lepimi velikonočnimi slikami, komad po 5c. Ducat... 40c.

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. -:- Chicago, Illinois

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 46. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREGLEDANJE ZNAŠA NAD \$4,450,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%.

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekem svojega 46-letnega obstanka \$6,960,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: “VSE ZA VERO, DOM in NAROD!”

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošteni in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K.S.K.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu “A” ali “B”. Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred “A” in 30c za razred “B” in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu “A” se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu “B” se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list “Glasilo K. S. K. Jednote”, ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podpore organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

IZBORNO MONARCH PIVO - - - - -

Monarch družba izdeluje nove vrste pivo “EXPORT BEER”

Poskusite ga!

MONARCH pivo je izdelovano skrbno in natančno in vsebuje vse najboljše kakovosti, ki napravijo pivo dobro in okusno. Vedno pazite kako pivo se vam servira. Na zapadni strani mesta Chicago razpečava MONARCH pivo

BEER DEPOT

John Kochevar

WEST SIDE DISTRIBUTOR OF MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street Tel. Canal 6177 Chicago, Illinois

NOVI SVET je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljencev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in inozemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET 1849 West Cermak Road,
Chicago, Illinois